

PORO LIKENTEESSÄ

Pieni porosanakirja

PARTTIO = pieni porolauma • **TOKKA** = suuri porolauma
VASA, VASIKKA = poro ensimmäisellä ikävuodellaan
HIRVAS = kolme vuotta vanhempi urosporo
VAADIN, VAAMI = kolme vuotta vanhempi naarasporo
NULPPO = sarveton poro • **NAAMASARVET** = nahan peittämät kasvavat sarvet
KALPPINOKKA = valkeaturpainen poro
MUTSIKKI, MUSIKKI = tumma poro
RUSAKKO, RUSAKKA = ruskeankellertävä poro
KOPARA = poron sorkka • **ROUKUA** = porojen ääntely
NULKATA = juosta hiljalleen • **RYKIMÄ** = porojen kiima-aika
ETTO, ETTOAMINEN = porojen kokoaminen erotusta varten
EROTUS = tapahtuma, jossa eloporit erotellaan teurasporoista
KIRNU = erotusaidan osa, jossa porot erotellaan
KONTTORI = erotusaidan sivukarsina

2

3

PORO liikenteessä

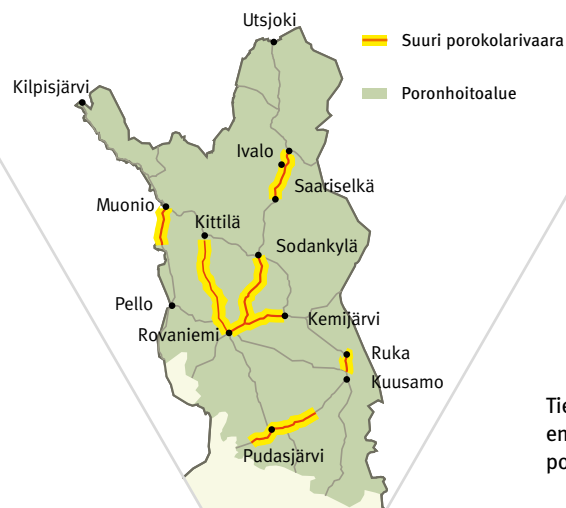
Poronhoito on Pohjois-Suomen vanhin elinkeino. Poroja hoitaa alle 5 000 poronhoitajaa. Poronhoitoalueella liikkuu talvisin noin 200 000 ja kesäisin vannon jälkeen jopa 340 000 poroa. Poronhoitoalueen alkamisesta varoittaa taulu. Porokolariin voi joutua kaikkialla poronhoitoalueella. Kun näet yksittäisen porovaroitusmerkin ja sen alla kilometrimatkan, ole erityisen tarkkana.

MONTAKO poroa jää auton alle?

Auton alle voi syystalven pimeillä jäädä jopa 20 poroa vuorokaudessa, enimmillään lähes 4 000 poroa vuodessa. Eniten vahinkoja tapahtuu marras-tammikuussa ja heinä-elokuussa. Ole erityisen varovainen näillä tieosuuksilla:

- ➔ valtatiellä 20 välillä PANUMANJÄRVI-TAIVALKOSKI
- ➔ valtatiellä 5 välillä KUUSAMO-RUKA
- ➔ kantatiellä 82 välillä VIKAJÄRVI-KEMIJÄRVI
- ➔ valtatiellä 4 välillä ROVANIEMI-SODANKYLÄ
- ➔ kantatiellä 79 välillä ROVANIEMI-KITTILÄ
- ➔ valtatiellä 21 välillä KIHLANKI-MUONIO
- ➔ valtatiellä 4 välillä VUOTSO-IVALO

Miksi porot liikkuvat tiellä?

Tiet kulkevat porojen laitumien halki. Kesällä porot tulevat syömään tienvarsien kasveja tai etsivät teiltä ja muilta aukeilta alueilta suojaa sääskiltä. Talvisin porot vaihtavat mielellään vaikeakulkuisen lumihangen aurattuihin teihin.

KUINKA vältetään porokolari?

- 👂 Varaa matkantekoon aikaa, jotta voit ajaa rauhallisesti.
- 👂 Aja nopeutta, jossa hallitset auton yllättävissäkin tilanteissa. Poroja voi olla mutkien takana ja painanteissa.
- 👂 Pidä turvaväli.
- 👂 Tarkkaile teiden varsia. Talvisin jäljistä näkee, että lähellä voi olla poroja.
- 👂 Varo: kun näet yhden poron, lähistöllä on lisää. Poro on laumaeläin.
- 👂 Käytä kaukovaloja jo hämärässä. Porojen silmät kiiluvat valokiilassa kauas varoitusmerkinä.
- 👂 Varoita toisia tiellä liikkujia poroista väläyttämällä pitkiä valoja.
- 👂 Huomioi, että poroillakin voi olla heijastimia.

**Autoilijan täytyy
poronhoitoalueella
varautua aina porojen
liikkumiseen teialueella**

6

7

MITÄ teet vahingon sattuessa?

- 👂 Aseta varoituskolmio tielle varoittamaan muita.
- 👂 Huolehdi loukkaantuneiden ensiavusta ja soita hätäkeskukseen, **puh. 112**.
- 👂 Jos kykenet, lopeta loukkaantunut poro tai hanki paikalle henkilö, joka tekee sen. Ilmoita hätäkeskukseen, **puh. 112**, silloinkin jos vain kolhaiset poroa. Älä jätä poroa kärsimään loukkaantuneena.
- 👂 Siirrä ruho pientareelle ja merkitse paikka näkyvästi esim. muovipussilla paliskunnan arviomiestä varten.
- 👂 Ruhoa ei saa ottaa mukaan.
- 👂 Ilmoita vakuutusyhtiöosi, mikäli törmäyksestä on seurannut henkilö- tai omaisuusvahinkoja.

KUKA korvaa vahingot?

Auton kuljettaja tai omistaja ei ole korvausvelvollinen auton alle jääneestä porosta. Poronmistaja saa porosta korvauksen Liikennevakuutuskeskukselta. Ajoneuvon liikennevakuutus korvaa porokolareissa sattuneet henkilövahingot. Omalle ajoneuvolle yhteentörmäyksessä aiheutuneet vauriot korvaa hirvivahinkovakuutus, joka sisältyy vain vapaaehtoisien autovakuutuksen Kasko-yhdistelmiin. Hirvivahinkovakuutus ei korvaa väistämishätköjä. Korvauksesta vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu. Korvaukset eivät vaikuta bonuksiin.

Lisätietoja

Paliskuntain yhdistys (www.paliskunnat.fi)
Liikennevakuutuskeskus (www.lvk.fi)
Lapin ELY-keskus ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 (www.ely-keskus.fi)
Poliisi (www.poliisi.fi)
Hätäkeskuslaitos (www.112.fi)
Liikenneturva (www.liikenneturva.fi)

Porovisa

11

1. Miksi porot liikkuvat tiellä? _____
2. Miten voi varoittaa muita autoilijoita, jos on nähnyt tiellä poron? _____
3. Mihin numeroon pitää soittaa, jos on tapahtunut onnettomuus? _____
4. Mikä on tokka? _____
5. Miksi kannattaa hiljentää, vaikka näkisi vain yhden poron? _____
6. Montako poronvasaa syntyy vuosittain? _____

**Piirrä ja väritä
seuraavalle sivulle
liikennemerkki, joka
varoittaa poroista**

Oikeat vastaukset
löydät sivulta 9.

10

